

# 02-04

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради  
освітнього закладу  
протокол від 25.08.2023 № 01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор  
\_\_\_\_\_ М.ПАРТАТУС  
25.08.2023

## **ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**

**Козацького закладу загальної середньої освіти**

**I-III ступенів**

**Бобровицької міської ради**

**Чернігівської області**

**на 2023-2024 навчальний рік**

## Призначення навчального закладу та засіб його реалізації

Метою Козацького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів, що дає повну загальну середню освіту, є всебічний розвиток, виховання й соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Загальна середня освіта Козацького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів дає три рівні освіти, визначені нормативно-правовою базою України:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю два роки.

Досягнення мети навчальним закладом забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільного володіння державною мовою;
- здатності спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математичної компетентності;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційності;
- екологічної компетентності;
- інформаційно-комунікаційної компетентності;
- навчання впродовж життя;

громадянської та соціальної компетентностей, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;

- культурної компетентності;
- підприємливості та фінансової грамотності;

інших компетентностей, передбачених Державним стандартом освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вільне висловлювання власної думки усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Дана Освітня програма розроблена на 2023-2024 навчальний рік. Відповідно до статті 33 Законів України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017, що набув чинності 28.09.2017, «Про повну загальну середню освіту», прийнятого від 16.01.2020, що набрав чинності 18.03.2020, Концепції Нової української школи на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р, Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); на рівні базової середньої освіти: в 5 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); в 6 – 9 класах –

Державного стандарту 2 базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392); на рівні профільної середньої освіти (в 10 – 11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392); та наказів Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна», від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми третього ступеня» (зі змінами внесеними наказом МОН України від 28.11.2019 №1493), вона складена на основі навчальних планів, які подані у таких документах:

- для учнів 1 - 4 класів відповідно до наказу МОН України 12.08.2022 №743 (1-4 класи) Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна);(додаток 1);
- для учня 3 класу ..... відповідно до наказу МОН України від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами»(додаток 16);
- для учня 4 класу ..... відповідно до наказу МОН України від 19.09.2022 №836 № 836. «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних ЗЗСО для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблена під керівництвом Чеботарьової О. В.)»
- для учня 5 класу ..... відповідно до наказу МОН України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 16);
- для учениці 5 класу ..... відповідно до наказу МОН України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 13);
- для учнів 5-6 класу відповідно до наказу МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».(додаток 1)
- для учнів 8 - 9 класів відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця 8);

- для 10 -11 класів відповідно до наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесені зміни до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (таблиця 2,3)

Освітня програма Козацького закладу загальної середньої освіти на 2023-2024 навчальний рік затверджена рішенням педагогічної ради від 25.08.2023 (протокол № 01).

## **Освітня програма визначає:**

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів для кожного ступеня окремо;

очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм;

пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Типовою освітньою програмою.

За рішенням педагогічної ради, для забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2023/2024 навчальному році в освітньому закладі організувати змішану форму організації освітнього процесу в межах часу, передбаченого освітньою програмою (очне і дистанційне навчання) можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформ Zoom, Google.

## **Перед закладом загальної середньої освіти поставлені такі цілі освітнього процесу:**

- забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази закладу;
- забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання

# **Структура**

## **2023-2024 навчального року**

**I семестр** - 01.09.2023 – 22.12.2023

**II семестр** - 08.01.2024 – 31.05.2024

### **Канікули:**

осінні - 23.10.2023 – 29.10.2023

зимові - 23.12.2023 – 07.01.2024

весняні - 25.03.2024 – 31.03.2024

літні – з дня закінчення навчального року

по 31 серпня 2024 року.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної й старшої школи.

Заклад працює за 5-денним робочим тижнем. Навчальний процес у закладі організований за класно-урочною системою.

### **Тривалість уроку:**

1 клас- 35 хвилин

2- 4 класи – 40 хвилин;

5-11 класи – 45 хвилин.

## **I ступінь**

### **ПОЧАТКОВА ШКОЛА**

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Козацьким закладом загальної середньої освіти I-III ступенів єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Організація освітньої діяльності в 1-4 х класах закладу загальної середньої освіти в 2023-2024 навчальному році здійснюється Відповідно до статті 33 Законів України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017, що набув чинності 28.09.2017, « Про повну загальну середню освіту» , прийнятого від 16.01.2020, що набрав чинності 18.03.2020, Концепції Нової української школи на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р, Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); та наказів Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна», Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей  
Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах

#### **Перелік навчальних предметів для 1 – 4 класів Нової української школи**

Українська мова

Іноземна мова

Математика

Я досліджую світ

Мистецтво

Фізична культура

Інтегрований предмет «Я досліджую світ» включає освітні галузі:

мовно-літературну;

математичну;

природничу, технологічну, інформатичну, соціальну й здоров'язбережну, громадянську та історичну.

## **Очікувані результати навчання здобувачів освіти**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної, активної, навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

### **Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою**

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 5

років і 8 місяців. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

## **Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти**

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

### **Форми організації освітнього процесу**

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, які вчитель проводить у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

## **Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
  - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
  - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
  - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

## II і III ступені

### БАЗОВА ТА ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

#### Перелік освітніх галузей

Типові освітні програми укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Соціальна і здоров'язберезувальна

Громадянська та історична

Інформатична

Технологічна

Фізична культура

Навчальні плани II та III ступенів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма не включає освітні послуги, які надає освітній заклад за батьківські кошти.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів та варіативної складової, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора закладу.

Години варіативної складової навчального плану використовуються на:

- підсилення предметів інваріантної складової;
- поглиблення вивчення навчальних предметів.

У навчальному закладі впроваджується профільний предмет технології. Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у Типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

## **Впровадження державного стандарту базової середньої освіти в 5-6 класах.**

Поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 5-6 класів закладу загальної середньої освіти перейшли на нову модель навчання. Упровадження Державного стандарту спрямоване на зміни в організації освітнього процесу, які мають забезпечити можливості формування учнями/учнями ключових компетентностей і наскрізних умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяти вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа». Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти. Заклад освіти розробив освітню програму для адаптаційного циклу базової середньої освіти (5 клас) на основі Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН 19.02. 2021 р. № 235

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному Державним стандартом (Додаток 23) та Типовою освітньою програмою (Додатки 1, 2).

Відповідно до пункту 26 Державного стандарту, кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах заданого діапазону «рекомендоване» навчального навантаження у 5-6 класах

### **Загальний обсяг навчального навантаження для 5 класу**

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас
Мовно-літературна	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140

Соціальна і здоров'язберезувальна	На тиждень На рік	1,5 52,5	1,5 52,5
Громадянська та історична	На тиждень На рік	1 35	2 70
Технологічна	На тиждень На рік	2 70	2 70
Інформатична	На тиждень На рік	1,5 52,5	1,5 52,5
Мистецька	На тиждень На рік	2 70	2 70
Фізична культура	На тиждень На рік	3 105	3 105
Усього	На тиждень На рік	29 1015	31 1085
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: Українська мова	На тиждень На рік	1 35	1 35

### **Перелік програм (модельних навчальних програм та/або навчальних**

1. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

2. Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Желіба О.В., Мокрогуз О.П.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

3. Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

4. Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Василенко С.В., Коваль Я.Ю., Колотій Л.П.) «Рекомендовано Міністерством

освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

5. Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

6. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Гайдамака О.В., Лемешева Н. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

7. Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Авраменко О.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

8. Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

9. Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Тріщук І.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України України від 12.07.2021 № 795)

10. Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Давидюк Л.В., Мельник А.О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

11. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Карпюк О.Д.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)

12. .Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзинська С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)

### **Оцінювання результатів навчання учнів 5 класу**

Під час оцінювання навчальних досягнень дотримуватися учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності,

учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

При навчанні у змішаному режимі оцінювання результатів навчання учнів здійснюється очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку ( Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Оцінювання результатів навчання учнів у закладі загальної середньої освіти урегульовано такими документами: Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17); Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13 .07. 2021 р. № 813; Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5 класів); Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (чинні для 6 – 11 класів); Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6 – 11 класів).

Оцінювання учнів 5 класів у 2022/2023 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289. Ці рекомендації розроблені для учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Період адаптації до навчання у 5-му класі з 01.09.2023 по 27.10.2023, є одним із найважчих періодів шкільного життя. Це обумовлено сукупністю тих змін, що

відбуваються в шкільному середовищі й внутрішньому світі дітей 10-11-річного віку.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, з 01.09.2023 по 27.10.2022 в 5 класу оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі).

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства в освітньому закладі є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

## 1. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань вчителів-словесників, початкових класів та класних керівників, динамічної групи природничо-математичного циклу, педагогічних рад та проблемних семінарів;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по навчальному закладу, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи. Кожен учитель має власне портфоліо, відстежуємо успіхи, надбання.

### Цілі та задачі освітнього процесу навчального закладу

#### Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність

		<p>тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><b>Навчальні ресурси :</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності</p>

		<p>(природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості</p>

		<p>інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><b>Навчальні ресурси :</b> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як</p>

		<p>інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»;
- «Громадянська відповідальність»;
- «Здоров'я і безпека»;
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати під час формування шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети, виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу .

<b>Наскрізна лінія</b>	<b>Коротка характеристика</b>
<b>Екологічна безпека й сталий розвиток</b>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<b>Громадянська відповідальність</b>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

<p><b>Здоров'я і безпека</b></p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p><b>Підприємливість і фінансова грамотність</b></p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

## Модель випускника

Освічені українці всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне освітній заклад і наша є не винятком. Стоячи на порозі великих змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в XXI століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і, які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

До ключових компетентностей, визначених Новою українською школою і педагогічною радою освітнього закладу належать:

вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою,

спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе

ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

читати і розуміти прочитане;  
висловлювати думку усно і письмово;  
критично мислити;  
логічно обґрунтовувати позицію;  
ініціативність;  
творчість;  
вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;  
конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;  
здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

## **Навчальний план та його обґрунтування**

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Обов'язковим компонентом освітньої програми закладу освіти є навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, зокрема корекційно – розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами

### **Педагогічний патронаж**

*Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.*

*Закон України «Про освіту»*

Персональний склад педагогічних працівників закладу освіти, які здійснюють педагогічний патронаж, та кількість навчальних годин з навчальних предметів, обов'язкових для вивчення, визначаються наказом керівника закладу освіти на підставі заяви батьків та відповідних підтверджуючих документів.

Ця форма навчання може бути організована для здобувачів освіти віком до 18 років (за винятком подовження навчання дітей з ООП), які:

За станом здоров'я не можуть здобувати повну загальну середню освіту за денною формою, що підтверджується висновком лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичним висновком про стан здоров'я дитини. Для таких учнів педагогічний патронаж організовує заклад освіти, до якого вони зараховані.

Для учнів цих двох категорій кількість навчальних годин визначається з розрахунку:

- 10 годин на тиждень на кожного учня 1-4 класів;
- 14 годин на тиждень на кожного учня 5-9 класів;
- 16 годин на тиждень на кожного учня 10-11(12) класів.

### Інклюзивна освіта

В умовах інклюзивного середовища планування індивідуального навчального плану для дитини з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені у висновку інклюзивно-ресурсного центру (Висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (.....) (від 22 червня 2023 р. №ІРЦ-85992/2023/425256).

Індивідуальний навчальний план розроблено на основі навчального плану закладу, що є складовою типової освітньої програми з урахуванням рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

Індивідуальний навчальний план визначає перелік предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводиться на вивчення кожного предмета.

Для проведення корекційно-розвиткових занять в індивідуальному навчальному плані учня передбачено 4 години. Такі години враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження в індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами.

Для роботи з дитиною, що має особливі освітні потреби, використовуються сучасні методики та технології. Основною з них є методика *особистісно орієнтованого підходу* до навчання. Уроки, побудовані на особистісно орієнтованій взаємодії, дають змогу здійснити індивідуальний підхід, стимулюють пізнавальну активність, навчають визначати шляхи здобуття ґрунтовних знань, умінь і навичок. Організація і методика *упровадження диференційованого навчання* дає змогу задовольняти індивідуальні потреби, розвивати сильні сторони дитини та її інтереси в ході уроку. Широко застосовується у роботі з дитиною з особливими освітніми потребами *традиційне інтенсивне навчання*, яке відбувається під керівництвом учителя й орієнтоване на повне засвоєння базових умінь і понять. Воно може застосовуватись у комбінації з будь-якими формами роботи (фронтальними, груповими, індивідуальними). Для ефективної взаємодії в групах, залучення до такої роботи дитини з особливими освітніми потребами застосовуються *групові форми роботи*. Також у роботі з дитиною з особливими освітніми потребами широко використовується педагогічна *технологія «Створення ситуації успіху»*.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1, 3-4 класів складає 3465 годин/навчальний рік;

для учнів 1 класу- 805 годин/навчальний рік;

для учнів 3 класу -910 годин/навчальний рік;

для .....( корекційно – розвитковий складник)-4 години на тиждень (140 годин/навчальний рік)

для ..... 350 годин/навчальний рік (педагогічний патронаж);

для учнів 4 класу- 910 годин/навчальний рік.

для ..... 350 годин/навчальний рік(педагогічний патронаж);

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень зроблено у навчальних планах I ступеня в таблиці 1, 1.1,1.2.,1.3.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

**Варіативна частина** навчального плану розподіляється таким чином:

1 клас – 1 година на підсилення навчального предмету (математика)

3 клас - 1 година на індивідуальні консультації та групові заняття;

4 клас - 1 година на індивідуальні консультації та групові заняття.

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблені на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 5582,5 годин/навчальний рік:

для 5 класу – 1050 годин/навчальний рік,

для ..... 490 годин/навчальний рік (педагогічний патронаж);

для ..... 490 годин/навчальний рік (педагогічний патронаж);

для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,

для 8 класу – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 9 класу – 1225 годин/навчальний рік,

**Варіативна складова** навчального плану використана:

в 8 класі на поглиблене вивчення української мови ( 2 години), та на підсилення предметів інваріантного складника:

англійська мова – 1 година;

в 9 класі на поглиблене вивчення української мови ( 2 години), та на підсилення предметів інваріантного складника:

англійська мова – 1 година;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень зроблено в навчальних планах II ступеня в таблиці 2 (для 5,6 класу), таблиці 2.1; 2.2 (індивідуальне навчання), таблиці 3 (для 8, 9 класів)

Навчальний план для здобувачів закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна повна середня освіта) розроблений на виконання Законів України «Про освіту» , «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу МОН України від 20.04.2018 №408 « Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої третього ступеня» (зі змінами внесеними наказом МОН України від 28.11.2019 №1493)

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти складає 2065 годин/навчальний рік:  
для 10 класу складає 1015годин/навчальний рік,  
для 11 класу складає 1050 годин/навчальний рік.

**Варіативна складова** навчального плану в 10-11 класі використана на додаткові години на профільний предмет: технології 10 клас – 4 години, 11 клас – 5 годин.

На підсилення предметів інваріантного складника виділено:  
українська мова – 1 година в 10,11 класах;  
англійська мова – 1 година в 10,11 класах;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень зроблено у навчальному плані III ступеня в таблиці 4 (для 10 -11 класів),

## Особливості організації освітнього процесу

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між усіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

подолання інертності мислення;

перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності вчителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства застосовуємо:

повага до особистості;

доброзичливість і позитивне ставлення;

довіра у відносинах;

діалог – взаємодія – взаємоповага;

розподілене лідерство (про активність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);

принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації

освітнього процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо щодо впровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;

активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;

практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;

відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;

виховання вільної незалежної особистості;

забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;

упровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

## **Показники реалізації освітньої програми**

Одним із сучасних викликів цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти, нових навчальних програм для 10-11 класів, які діють у 2023-2024 навчальному році. Адже ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання .

Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації школи, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах.

До вимірювання також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльністі якості педагогічних працівників. Особливу увагу приділити вчителям початкових класів.

Визначаємо критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти:

професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів початкової школи;

соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення

глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;

підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Таблиця 1

Робочий навчальний план  
I ступеня з українською мовою навчання  
Козацького ЗЗСО I-III ступенів  
на 2023 – 2024 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	1 клас	3 клас	4 клас
Українська мова	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3
Математика	3+1	4	4
<u>Я досліджую світ:</u> мовно-літературна;	2	2	2
математична;	1	1	1
природнича;	1	2	2
технологічна;	1	1	1
інформатична;	1	-	-
соціальна і здоров'язбережна;	0,5	0,5	0,5
громадянська та історична.	0,5	0,5	0,5
Інформатика	-	1	1
Мистецтво	2	2	2
Фізична культура	3	3	3
Усього	19+3+ 1	22+3	22+3
<b>Варіативна складова</b>			
Індивідуальні консультації та групові заняття	-	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	23	23

Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	26	26
--	----	----	----

Таблиця 1.2.

Індивідуальний навчальний план  
(інклюзивне навчання)

.....

учня 3 класу

Козацького ЗЗСО І-ІІІ ступенів  
на 2023-2024 навчальний рік

складений на основі адаптованої Типової освітньої програми початкової освіти

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	<b>3 клас</b>
Українська мова	5
Іноземна мова	3
Математика	4
<u>Я досліджую світ:</u> мовно-літературна;	2
математична;	1
природнича;	2
технологічна;	1
інформатична;	-
соціальна і здоров'язбережна;	0,5
громадянська та історична.	0,5
Інформатика	1
Мистецтво	2
Фізична культура	3
Усього	22+3
<b>Варіативна складова</b>	

Індивідуальні консультації та групові заняття	1
Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги:	1
Корекція розвитку	1
Корекція мовлення	1
Логоритміка	1
Лікувальна фізкультура	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	30

Індивідуальний навчальний план  
(педагогічний патронаж)  
учня 3 класу

.....  
Козацького ЗЗСО І-ІІІ ступенів  
на 2023-2024 навчальний рік

на основі навчального плану початкової освіти для дітей аутичними  
порушеннями тяжкого ступенями, інтелектуальними порушеннями помірною та  
тяжкого ступенів

Основні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Формування навичок читання та письма	3 клас
		4
Математична	Формування елементарних математичних уявлень	2
Природнича	Я досліджую світ	0,5
Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Соціально – побутове орієнтування	0,5
Технологічна	Предметно- практичне навчання	«Звільнений» Наказ від .09.2023 №
Інформатична		
Мистецька	Розвиток художньо - естетичних навичок	1
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	«Звільнений» Наказ від .09.2023 №
Усього		8
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	0,5
	Логопедичні заняття	0,5
	Ритміка	0,5
	Альтернативна комунікація	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		10

Таблиця 1.4.

Індивідуальний навчальний план  
(педагогічний патронаж)  
учня 4 класу .....  
Козацького ЗЗСО І-ІІІ ступенів  
у 2023-2024 навчальному році  
(на основі навчального плану початкової освіти для дітей інтелектуальними  
порушеннями)

Основні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	4 клас
		2
Математична	Математика	2
Природнича		

Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1
Технологічна Інформатична	Трудове навчання	«Звільнений» Наказ від .09.2023 №
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2
Фізкультурна	фізична культура	«Звільнений» Наказ від .09.2023 №
Усього		7
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	1
	Лікувальна фізкультура	0,5
	Ритміка	0,5
	Соціально побутове орієнтування	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		10

Таблиця 2

Робочий навчальний план II ступеня  
Козацького ЗЗСО I-III ступенів на 2023 – 2024 навчальний рік

Основні галузі	Навчальні предмети		
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
	Алгебра	-	
	Геометрія	-	
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Біологія	-	

	Географія	-	2
	Фізика	-	
	Хімія	-	
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2
	Історія України	-	
	Всесвітня історія	-	
	Громадянська освіта	-	
	Правознавство	-	
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+ 3	29+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26+3	29+3

Таблиця 2.1.

Індивідуальний навчальний план  
учениці 5 класу

.....  
Козацького ЗЗСО І-ІІІ ступенів  
на 2023-2024 навчальний рік

(на основі навчального плану середньої освіти ІІ ступеня для дітей з складними порушеннями розвитку( з порушеннями опорно-рухового апарату в поєднанні з порушеннями інтелектуального розвитку )

Основні галузі	Навчальні предмети	К- сть год на тиждень
		5клас
Мовно - літературна	Українська мова	2
	Українська література	1
Математична	Математика	2

Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1
	Географія	-
	Фізика і хімія в побуті	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
	Історія України	-
	Правознавство	-
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	Звільнена наказ від .2023 №
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	Звільнена наказ від .2023 №
Разом		11
Корекційно-розвиткова робота	Соціально побутове орієнтування	1
	Корекція розвитку	1
	Лікувальна фізкультура(ритміка)	1
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення , індивідуальних консультацій та групових занять		-
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету(без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової Роботи)		-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		14

Таблиця 2.2.

Індивідуальний навчальний план  
(педагогічний патронаж)  
учня 5 класу .....  
Козацького ЗЗСО І-ІІІ ступенів  
у 2023-2024 навчальному році

(на основі навчального плану середньої освіти ІІ ступеня для дітей з інтелектуальними порушеннями розвитку)

Основні галузі	Навчальні предмети	К-сть год на тиждень
		5 клас
Мовно - літературна	Українська мова та літературне читання	2
Математична	Математика	2
Природнича Громадянська та історична	Інтегрований курс «Пізнаємо світ»	1

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Інформатична	Основи інформатика	1
Технологічна	Предметно-практичне навчання	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	Звільнений наказ від 09.2023 №
Разом		10
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	1
	Альтернативна комунікація	1
	Ритміка	1
	Логопедичні заняття	1
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення , індивідуальних консультацій та групових занять		-
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету(без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		14

Таблиця 3

Робочий навчальний план II ступеня  
 Козацького ЗЗСО I-III ступенів  
 на 2023 – 2024 навчальний рік  
 (Поглиблене вивчення)

Основні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2

	Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		27,5+3+1	29+3+1
<b>Варіативна складова</b>			
Поглиблене вивчення предметів: Українська мова		2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	32+3

Таблиця 4

Робочий навчальний план III ступеня  
 Козацького ЗЗСО I-III ступенів  
 на 2023 – 2024 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10 клас	11 клас
<b>Базові предмети</b>	<b>27(29)</b>	<b>26(28)</b>
Українська мова	2+1	2+1
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5

<b>Вибірково-обов'язкові предмети:</b>		
Інформатика	2	2
Технології	1	1
<b>Разом</b>	27+3+2	26+3+2
<b>Варіативна складова</b>		
<b>Додаткові години</b> на профільні предмети:		
Технології	4	5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
<b>Всього фінансується</b> (без урахування поділу класу на групи)	33+3	33+3